

Protokoll nr 7/2025

fört vid ordinarie sammanträde i styrelsen för Västtrafik AB (Org nr 556558-5873)

Tid: torsdag 25 september, 2025

Plats: Scandic Plaza Borås

Närvarande	Bijan Zainali Kent Lagrell Benny Halldin Åsa Karlsson Eva Abrahamsson Glenn Ottosson Anders Strand Oskar Karlsson Jessica Thunander Lars-Inge Andersson Roland Karlsson Martin Karlsson Karl Johan Nordensten
Ej närvarande	Karin Greenberg Gelotte Marcus Källander
Arbetsstagar- representanter	Torvald Asplund
Övriga närvarande	Lars Backström Roger Vahnberg Sara Frank Camilla Holtet Maria Björner Brauer Anna Johansson Sara Ihlund Anna-Karin Odinger, § 77.1 Kristian Lans Sven Gross, pol sekr Anna Bergstrand, sekr

§ 69 Sammanträdets öppnande

Ordf Bijan Zainali hälsade alla välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 70 Val av justerare

Att jämte ordf Bijan Zainali justera protokollet valdes vice ordf Kent Lagrell.

§ 71 Godkännande av föredragningslista

Föredragningslista för dagens sammanträde har varit utsänd. Noterades att ärende 11.5 Komplettering trafikplan 2026 behandlas kl. 10.30 för beslut och utskick pressmeddelande.

Styrelsen beslöt

att godkänna föredragningslistan för dagens styrelsesammanträde.

§ 72 Föregående protokoll

Föregående protokoll nr 5 från ordinarie sammanträde 13 juni, 2025 har varit utsänt.

Styrelsen beslöt

att lägga protokollet till handlingarna.

§ 73 Anmälan om jäv

Inga anmälningar om jäv noterade.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 74 Rapporter

74.1 VD, ordförande och styrelsen

Rapporter:

- Thom Birkeland (CIO) har slutat på Västtrafik. VD går in som tf CIO fram till årsskiftet.
- Studiebesök har genomförts i Oslo hos Ruter. VD kommer vid strategidagen 26 september presentera information från besöket.
- Västtrafik har efter utredning av Diskrimineringsombudsmannen (DO) angående ledarhund överträtt diskrimineringslagens förbud mot diskriminering genom tillgänglighet (2025/6427). Ärendet hanteras av partnerbolag (personalfråga). Västtrafik (som ansvarig trafikhuvudman) erkänner diskrimineringen och avser att betala begärd diskrimineringsersättning.
- Tillsyn Transportstyrelsen. En andra revision VT är en egen säkerhetsskyddsorganisation. Revision av personalsäkerhet (uppföljning och avslutningssamtal).
- Västtrafik/STS. Pågående investeringen i nya X80-tåg belastar (per 2025-09-16) Västtrafiks balansräkning men kommer föras över till styrelsen för regionens tåg och spårvagnar under sista kvartalet.
- CSRD – Hållbarhetsredovisning inför 2028. Regeringen har beslutat att det ska gälla från januari 2027. VT avser fortsätta arbetet mot införandet.

Status upphandlingar (Roger Vahnberg)

Båt

Södra Skärgården: Upphandlingen av båttrafiken i Södra Skärgården är nu avslutad. Västtrafik fick avbryta den ursprungliga upphandlingen då Styröbolaget vann på en punkt i överklagan i förvaltningsdomstolen. Styröbolaget sänkte sitt anbud med totalt 87.6 miljoner per år (under avtalstid 15 år innebär det en sänkning med 1.3 mdkr). Detta visar vad en upphandling i konkurrens kan resultera i. Södra Skärgården har i praktiken varit skyddad från konkurrens då bolaget äger alla båtar. Västtrafik tilldelar Styröbolaget trafiken och tecknar avtal 30 september, om ingen överprövning sker.

Koster: Kammarrätten har beslutat att avslå Koster Marins begäran om att ta del av sekretessbelagt innehåll i avtalet och anbudet (inkl. detaljerade priser). Kammarrätten har även nekat prövningstillstånd avseende Koster Marins begäran om att ogiltigförklara avtalet.

Buss

Noterades att tilldelning gällande Borås stadstrafik sker 26 september.

Anrop

Högsta förvaltningsdomstolen har meddelat att prövningstillstånd inte beviljas i målet mellan Vellinge Taxi och Västtrafik. Detta innebär att Kamrarrättens tidigare dom står fast, där Västtrafik fick rätt. Med anledning av detta har vi nu påbörjat avtalsteckning med de vinnande trafikföretagen. I nuläget är 24 av 27 avtal klara. Trafikstarten kommer att skjutas fram till juni 2027.

På grund av den utdragna överprövningsprocessen har en direktupphandling genomförts för perioden 2026–2027.

Ordf och vice ordf redogjorde för följande ärenden:

- En utredning av styrmodeller för kollektivtrafikens styrning har initierats av Västra Götalandsregionen med stöd av PwC. Arbetet påbörjades den 24 september och en rapport kommer att presenteras i samband med infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens sammanträde i november.
- Ordförande och vice ordförande har deltagit vid en pressvisning av det pågående projektet med självkörande bussar i Gårda. Det föreslås att hela styrelsen ges möjlighet att provåka den självkörande bussen. Presidiet har även genomfört en provtur med bärplansbåt i projektet där färjan trafikerade sträckan Stenpiren i centrala Göteborg och Öckerö.
- Ordförande har medverkat vid Frihamnsdagarna och genomfört samtal med ungdomar kring kollektivtrafikens utveckling och framtid.
- Vid Göteborgs Spårvägars styrelsesammanträde 17 september har en medial fråga uppmärksamats gällande arbetsmiljö för förare.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 75 Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden**75.1 Rapporter från nämnden, DKR, stadstrafikforum, kommunsamverkan**

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens (IKN) uppdrag till Västtrafik som revideras varje år är uppe för information vid IKNs sammanträde 25 september. Uppdraget omhändertar regionfullmäktiges budget (utom HR och ekonomi) och ger en tydligare styrning och koppling om hur Västtrafik ska redovisa mot regionfullmäktige. Beslut om uppdraget planeras vid IKNs sammanträde i november 2025. Noterades att ett extra styrelsemöte i Västtrafik AB är inbokat 18 november (i samband med workshop riskanalys) för information och beslut om uppdrag till Västtrafik 2026–2028.

Ordförande rapporterade om möte med Hjo, Tibro och Karlsborgs kommuner. Stadstrafikforum GMP är framskjutet till december.

Ordförande informerade om temadag med kommunerna 2 oktober.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

75.2 Status utredningar/uppdrag från infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Underlag till ärendet är utsänd handling nr 7.2 TU biljettspärrar i kollektivtrafiken.

VD redogjorde för ett underlag som tagits fram vad gäller biljettspärrar som kommer översändas till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden.

Styrelsen beslöt

att anse uppdraget vara fullgjort och översända tjänsteutlåtandet till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden.

§ 76 Verksamhetsuppföljning

76.1 Status trafik och resandeutveckling

Anna Johansson och Sara Ihlund presenterade status trafik och resandeutveckling.

Resandeutveckling enligt rullande 12-månadersperiod visar ett totalt utfall kring plus/minus noll.

Fordonstrafikens utveckling (personbilar) presenterades, med en ökning inom Göteborgsområdet. Vidare redovisades utvecklingen av kollektivtrafikens marknadsandel enligt Barometern, där tre län på nationell nivå visar positiv utveckling – Västtrafik är ett av dessa. Även kundnöjdhetsutvecklingen enligt Barometern presenterades.

Stabsläge har aktiverats vid flera tillfällen, bland annat med anledning av vädervarningar och problem med kontaktledning.

Redogjordes för status trafik gällande; buss (inkl. etablering trafikavtal), anropstyrd trafik, båt, spårvagn (nya fordon) och tåg (nya tåg).

Noterades status revision av spårvagn M31B.

Trafikomläggningar och underhållsarbete har presenterades, inklusive kommande åtgärder såsom akut avstängning av Dalbrobron i Vänersborg.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

76.2 Ekonomisk rapport per augusti och prognos 3, 2025

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 8.2 Ekonomisk rapport per augusti och prognos 3, 2025, daterad 2025-09-17.

Sara Frank redogjorde för ekonomisk rapport per augusti och prognos 3, 2025.

Biljettintäkterna ack aug +58 mnkr jmfr budget, ack aug jmfr föregående år +106 mnkr ca 4% och prognos 3 helår +64 mnkr jmfr budget (samma som prognos 2).

Noterades förbättring av snittintäkt till viss del pga civil biljettkontroll samt ökad biljettkontroll, kommunikation och trafikvärdar. Även resande, prisjustering, förändrade resmönster och förändrad biljettmix har påverkat resultatet positivt.

Utfall per augusti ligger på +258 mnkr. Prognosen 300 mnkr. Noterades regionfullmäktiges beslut från juni 2025 om att Västtrafiks driftsbidrag för året minskas med 300 mnkr. Tjänstepersoner från koncernkontoret har informerat om detta och infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden kommer besluta om det på sitt möte den 25 september.

Redogjordes för sammanfattning avvikelser mellan ack utfall augusti 2025 jmf budget 2025. Samt sammanfattningar avvikelser mellan prognos 3 och budget 2025.

Självfinansieringsgraden uppgår till 49,1 % i prognos 2025 (budget 2025, 47,9%). Redovisades uppföljning på styrelsens besparingskrav.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

76.3 Budget 2026 – inriktningsbeslut

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 8.3 Budget 2026 – inriktningsbeslut, daterad 2025-09-17.

Sara Frank redogjorde för Budget 2026 – inriktningsbeslut.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) beslutar Västtrafiks uppdrag vid sitt sammanträde 17 oktober. Västtrafik föreslår ett extra styrelsemöte i samband med workshop riskanalys 18 november. Vidare vad gäller processen noterades beslutspunkter angående tex mål och förtydligande om vem som ansvarar.

Enligt budget 2026 version 3 ligger ramen på 6 030 mnkr. IKN kommer besluta om medel för Budget 2026 i två etapper. Västtrafik ska återkomma till IKN efter delårsrapport aug, prognos 3 inför beslut 2.

Redogjordes för självfinansieringsgrad i budget 2026 (med nuvarande förutsättningar) och för resandet, personalkostnader, utvecklingsmedel samt aktivering av investeringar.

Styrelsen beslöt

att godkänna redovisad inriktning till budget för 2026, samt

att ge VD i uppdrag att återkomma med detaljbudget för 2026 till extra styrelsesammanträde 18 november.

76.4 Intäktssäkring

Maria Björner Brauer presenterade status vad gäller arbete med intäktssäkring bl a med information från den senaste fuskåkningsmätningen där man kan se att fuskåkning har halverats. Även en attitydmätning vad gäller biljettkontrollen har genomförts.

Redogjordes vidare för pågående kampanjer t ex "Gå på fram".

Styrelsen beslöt

Att notera den lämnade informationen till protokollet.

76.5 Trafik Skaraborg

Camilla Holtet och Anna Johansson presenterade bakgrund och status vad gäller nytt trafikavtal i Skaraborg. Noterades utmaningar efter trafikstart i form av förseningar, inställda turer, missade byten och fullsatta fordon. De största problemen har varit i Östra Skaraborg och Skövde stadstrafik. Linje 401/400 har haft stora utmaningar på morgonen med fullsatta fordon, denna tur är numera förstärkt.

Redogjordes för uppföljning leverans samt kundsynpunkter och mediebild.

Presenterades åtgärder där Västtrafik i detta första läge lägger all kraft på att lösa situationen. I nästa steg ska en analys tas fram med utvärdering om vad som orsakat problemen tillsammans med trafikbolaget Nobina.

Noterades att styrelsen ska få en återrapportering vid Västtrafiks styrelsesammanträde i december.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 77 Intern kontroll och säkerhet

77.1 Uppföljning riskanalys (L2)

Utdrag ur Västtrafiks riskanalys 2025

Risk att trafikföretagen har svårt att finna förare. Föraryrket är inte tillräckligt attraktivt för att attrahera nya förare samt behålla befintliga förare, medelåldern är dessutom hög och många pensionsavgångar är att vänta de närmaste åren. Det finns även risk för att den upplevda tryggheten för förare minskar, liksom attraktiviteten till yrket i och med det. Detta påverkar förutsättningar att bedriva verksamheten med de resmöjligheter och den kvalitet Västtrafik behöver för att nå målen för alla trafikslag. Risk att inte kunna utföra all trafik.

Anna-Karin Odinger presenterade uppföljning av risken L2. Presenterades framtagna handlingsplan för 2025 och de delar som har arbetats med och fortsatt har fokus, t ex attrahera unga förare, arbetsmiljö och kommunikation.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 78 Försäljning och marknad

78.1 Yttrande över inriktning inför Västtrafiks prisjustering 2026

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 10.1 Yttrande över inriktning inför Västtrafiks prisjustering 2026, daterad 2025-09-04.

Maria Björner Brauer redogjorde för Västtrafiks yttrande vad gäller prisjustering 2026. Ärendet översänds till regionstyrelsen för vidare hantering inför beslut i infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden november 2025.

Styrelsen beslöt

att godkänna redovisat yttrande över inriktning inför Västtrafiks prisjustering 2026, samt

att ge VD i uppdrag att översända yttrandet till regionstyrelsen.

78.2 Lansering digital seniorbiljett

Maria Björner Brauer informerade om lanseringen av digital seniorbiljett och det arbete som gjorts under 2025.

Biljetten har lanserats som piloter i Lidköping och Trollhättan. Information och riktade utskick har gått ut till resenärerna i dessa områden. Efter dessa två första piloter lanseras biljetten i Borås följt av zon C, B och slutligen zon A.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 79 Utveckling

79.1 Koll 2035

Roger Vahnberg presenterade lägesbild cykel- och kollektivtrafikobjekt i Sverigeförhandlingen.

Spårväg och citybuss Brunnsbo – Linné via Lindholmen beräknas vara klart 2040 (trafikstart december 2039).

Presenterades Citybuss – BRT Backastråket vilket beräknas vara klart i sin helhet 2027.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

79.2 Västlänken

Roger Vahnberg informerade om projektet Västlänken. Trafikverket har granskat delprojekt inom Västlänken och kommit fram till att det inte har gått rätt till i alla delar. En rapport har tagits fram och publicerats i media. Torsdag 18 september gick Trafikverket ut med pressmeddelande om de häver avtalet vad gäller projekt Korsvägen.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

79.3 Tåg X80 förseningar leverans

Roger Vahnberg informerade om förseningar i leveransen av fordon inom tågprojektet X80.

Västtrafik var lovade fem fordon senast i augusti 2025. Leveransen har nu senarelagts till november/december, med fortsatt osäkerhet kring tidsramen. Detta innebär att Västtrafik troligen kommer att ha brist på tåg vid tidtabellsskiftet i december.

Den mest kritiska faktorn rör den dokumentation som krävs för att få tillstånd från Transportstyrelsen och för att SJ ska kunna godkänna fordonen.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

79.4 Trafiksituationen i Göteborg

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 11.3 Trafiksituationen i Göteborg, daterad 2025-09-23 (ej beslut).

VD och Camilla Holtet redogjorde för framtaget PM (Trafiksituationen i Göteborg del 1 – framkomlighet). Noterades att ärendet följs upp senast juni 2026.

Styrelsen beslöt

att godkänna redovisningen av uppdrag kring trafiksituationen i Göteborg.

79.5 Komplettering trafikplan 2026

Underlag i ärendet lades fram för styrelsen vid sammanträdet 25 september.

Camilla Holtet redogjorde för ärendet komplettering trafikplan 2026 avseende linje 16. Information lämnades om förändringar på linje 29 Nils Ericson Terminalen - Skra Bro - Amhult.

Noterades att ärendet ska följas upp under hösten 2026.

Styrelsen beslöt

att godkänna redovisad komplettering av trafikplan 2026.

79.6 Handlingsplan 2025–2030 – genomförandeplan Borås stadstrafik 2035

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 11.5 Handlingsplan 2025–2030 – genomförandeplan Borås stadstrafik 2035, daterad 2025-08-25.

Styrelsen beslöt

- att godkänna Handlingsplan 2025–2030 för staden Borås som gemensamt styrdokument för kollektivtrafikens utveckling i staden.

79.7 Ombyggnation södra entréer Nils Ericson Terminalen, genomförandebeslut

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 11.6 Ombyggnation södra entréer Nils Ericson Terminalen, genomförandebeslut, daterad 2025-09-05.

Styrelsen beslöt

- att godkänna genomförandeplaneringen enligt Systemrapport 2025-08-26,
- att godkänna preliminär hyreskostnad om 653 tkr/år, baserat på mindre ägarstyrd investering om 11,8 mnkr enligt bilaga: Systemrapport 2025-08-26, samt
- att förslå till regionstyrelsen att besluta om genomförandet av ombyggnation av södra entréer samt anpassning lokal vid huvudentrén, Nils Ericson Terminalen i enlighet med bilaga: Systemrapport 2025-08-26.

79.8 Kraftsamling mobilitet

Presentationen flyttas till styrelsens strategidag 26 september.

Styrelsen beslöt

- att notera den lämnade informationen till protokollet.

79.9 Komplettering 2025 års upphandlingsplan

Roger Vahnberg informerade om pågående förhandlingar med JCDecaux angående väderskydd i Göteborg.

Styrelsen beslöt

- att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 80 Investeringar

80.1 Spårvagn M31 revision – utbyte inre digitala skärmar

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 12.1 Spårvagn M31 revision – utbyte inre digitala skärmar, daterad 2025-06-23.

Styrelsen beslöt

- att ge VD i uppdrag att genomföra reinvestering av inre digitala skärmar för utbyte i pågående M31-revision till ett värde av 6 mnkr.

§ 81 Förslag till sammanträdestider för 2026

Under i ärendet är utsänd handling nr 13 Förslag till sammanträdestider för 2026, daterad 2025-09-12.

Då UITP Summit 2026 pågår 21-23 april beslutades att flytta styrelsedatum till 29-30 april.

Styrelsen beslöt

att godkänna nedan förslagna datum inför 2026.

Torsdag 26 februari, årsbokslut, internprognos 1, upphandlingsplan 2027 – 2028

Onsdag - torsdag 29-30 april, delårsbokslut + prognos, Trafikplan 2027 (info) + strategidag

Fredag 22 maj, ekonomisk rapportering tertial (kort möte via teams)

Fredag 12 juni, delårsbokslut + prognos, Trafikplan 2027 (beslut) + strategidag

Torsdag - fredag 24-25 september, delårsbokslut, budget

Torsdag 22 oktober riskanalys uppstart

Torsdag 12 november workshop riskanalys

Fredag 20 november detaljbudget (beslut, kort möte via teams)

Tisdag 15 december, delårsbokslut, prognos, långtidsprognosen 2028 – 2030

I samband med 1-dagarssammanträde ges möjlighet för de ledamöter som så önskar att resa dagen innan och övernatta.

§ 82 Övriga frågor

Noterades inga övriga frågor.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 83 Avslutning

Ordförande tackade deltagarna och avslutade sammanträdet.

Göteborg dag som ovan

Anna Bergstrand
sekr

Justerat:

Bijan Zainali
Ordf

Kent Lagrell
Vice ordf